

Database styrker europæisk samarbejde om at sikre fremtidens skove

Af Ditte C. Olrik &
Gunnar Friis Proschowsky,
Naturstyrelsen Nordsjælland.

Der er behov for på europæisk plan at få overblik over skovtræarternes genetiske mangfoldighed.

Målet er at sikre sunde, robuste og klimatilpassede skove i fremtiden.

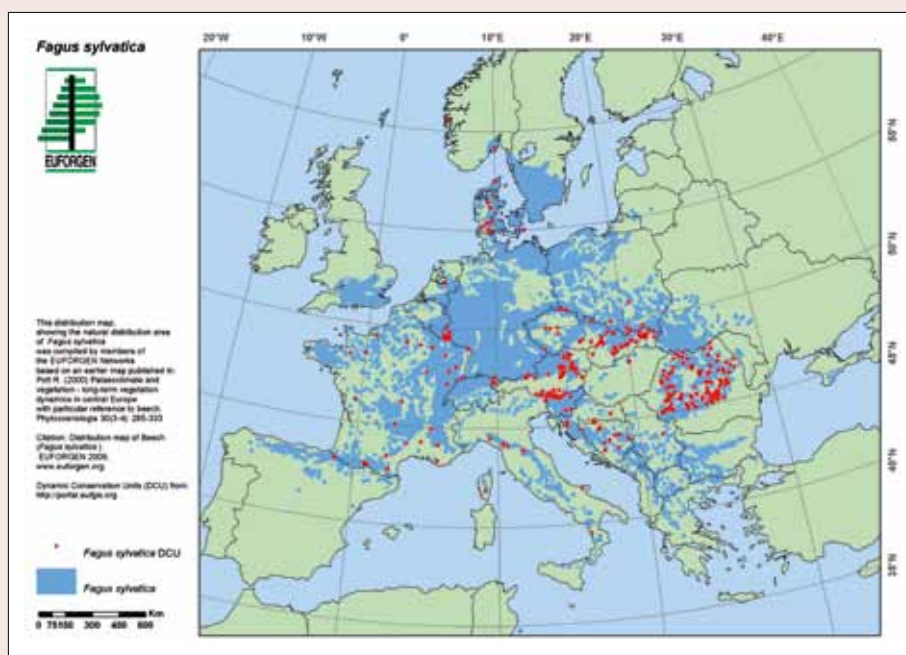
Strategier for bevaring af genressourcer

Arter følger ikke landegrænser. Og de forventede klimaforandringer stiller krav om øget europæisk samarbejde i forbindelse med forvaltningen af vores naturressourcer, herunder også skovene.

Klimaforandringerne forventes at blive så omfattende, at det vil ændre arternes naturlige udbredelsesområder, såvel som proveniensers anvendelsesområder. Derfor er der behov for at kigge ud i Europa og skabe sig et overblik over ressourcerne.

I Danmark har Naturstyrelsen siden 1994 haft en strategi for bevaring af genetiske ressourcer af træer og buske. Det betyder, at der er udpeget en række bestande af forskellige arter på statsejede arealer fordelt over hele landet. Strategien justeres løbende efter behov.

I andre europæiske lande findes der lignende strategier for bevaring af genetiske ressourcer af træer og buske. Oplysninger om andre landes genbevaring er imidlertid ikke nemt tilgængelige, idet de ofte er ned-

Figur 1. Oversigt over europæiske genbevaringsbestande af bøg (røde prikker). På kortet ses det, at flere lande indenfor bøgens udbredelsesområde ikke har nogen udpegede bestande.

skrevet på lokale sprog. Endvidere har der været forskel på kriterierne og grundlaget hvorpå udpegningen af bevaringsbestandene har fundet sted.

Hidtil har der manglet en platform, hvor disse data og oplysninger på tværs af landegrænser er blevet samlet og gjort tilgængelige.

EUFGIS – database over genressourcer

Dataindsamling og tilgængelighed har netop været hovedformålet i projektet EUFGIS (Establishment of a European Information System on Forest Genetic Resources). I dette

projekt har en lang række europæiske lande samarbejdet om at etablere en webportal med oplysninger om udpegede genbevaringsbestande for en række skovtræarter i hele Europa. Projektet er finansieret af EU og har løbet over 5 år (2007-2011).

Webportalen (<http://portal.eufgis.org>) indeholder oplysninger om 2360 bestande fordelt på 106 arter i 31 lande. Naturstyrelsen Nordsjælland, team Skovfrø og Genetik har bidraget med oplysninger om danske genbevaringsbestande på statslige arealer. Det danske bidrag til databasen omfatter oplysninger om ca. 20 arter fordelt på 88 bestande.

Overblik i en tid med klimaudfordringer

Bøg illustrerer fint, hvordan portalens data kan være med til at give et godt overblik og pege på mulige 'huller' i bevaringen af de genetiske ressourcer af bøg.

Således viser data, at en del lande inden for bøgens udbredelsesområde ikke har udpeget nogen genbevaringsbestande for arten (figur 1).

Mange af de refugier, hvor bøgen overlevede gennem sidste istid findes i disse lande, ligesom genetiske studier har vist, at der her findes bestande, som indeholder unik genetisk diversitet. Således forventes den genetiske diversitet i refugierne at være høj og desuden unik i den forstand, at der her kan findes genotyper, som ikke findes andre steder.

Portalen kan dermed være et vigtigt redskab i det europæiske samarbejde omkring beskyttelse og bevaring af genetiske ressourcer. Disse ressourcer vil være afgørende for at sikre robuste og klimatilpassede skove i fremtiden.

Figur 2. En af de udpegede danske genbevaringsbestande af bøg er F.413, Gråsten. Bevoksningen er kåret på grund af sin danske oprindelse og gode stammeform. Naturstyrelsen høster frø fra bevoksningen i gode frøår.

GREMO
www.gremo.com

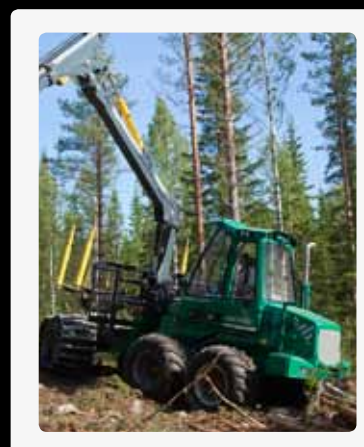
**WORLD
CLASS
FORESTRY
MACHINES**

Gremo 1050 *F*

Gremo 1050 *H*

Gremo 1350 *VT*

Gremo AB • Box 44 • SE-31061 Ätran • info@gremo.se • www.gremo.com
Dan Ingemarsson +46 734 425 215